

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی گلزار

پنومونی کودکان چیست و چگونه مراقبت کنید؟

تحت نظارت کارگروه آموزش بیماربخش کودکان

تدوین: خرداد ۱۴۰۳

بازنگری: خرداد ۱۴۰۵

ایمیل بیمارستان

info@golsarhospital.ir

سایت بیمارستان

www.golsarhospital.ir

شماره تلفن: ۳۴۹۰۰-۰۱۳

آدرس: رشت - گلزار - بلوار سمیه

کد پمفلت: T9-AC-۰۱

نحوه استفاده از اسپری بینی:

ابتدا با یک دست یک مجرای بینی کودک را بگیرید و اسپری را در مجرای دیگر وارد کنید و فشار دهید. به تعداد لازم طبق دستور پزشک اسپری را در هر دو مجرای بینی اسپری نمایید.

در صورت بروز علائم هشدار زیر به پزشک یا

اورژانس بیمارستان مراجعه نمایید:

- سرفه های شدید
- اشکال در تنفس
- کبودی لب ها
- درد قفسه سینه
- عدم تحمل غذا توسط کودک
- در صورتی که لب و دهان کودک به نظر خشک می آید یا ادرار کودک کاهش یافته است.
- سایر موارد نگران کننده

پیگیری و ویزیت مجدد:

- در زمان مقرر جهت ویزیت به پزشک معالج مراجعه نمایید.
- طبق توصیه پزشک معالج بازتوانی ریه کودک را انجام دهید.

در صورت داشتن هرگونه سوال در زمینه مراقبت های منزل با شماره تماس ۰۱۳-۳۴۹۰۰ داخلی بخش مربوطه تماس حاصل نمایید.

منبع: پرستاری کودکان / کودک بیمار ۱۴۰۱

- از بردن کودک به مکانهای شلوغ و مخصوصا در فصل سرد و زمان شیوع آنفلوآنزا خودداری نمایید.
- بهداشت فردی کودک شامل شستشوی مرتب دستان کودک را رعایت نمایید.
- از تماس با افراد مبتلا به عفونت های تنفسی اجتناب بورزید.
- به وسیله پوآر می توانید ترشحات دهان و بینی کودک را تخلیه نمایید.
- برای کودکان بالاتر از ۲ سال طبق نظر پزشک پس از بهبودی کامل کودک تزریق واکسن پنوموкок را برنامه ریزی کنید

کنترل تب کودک:

جهت کنترل دمای بدن کودک از دماسنج جیوه ای یا دیجیتالی استفاده کنید.

بهترین راه اندازه گیری دمای کودکان و نوزادان

استفاده از دماسنج دهانی که به صورت زیر

بغلی استفاده می شود و یا نوع دیجیتالی که اندازه گیری دمای گوش است، می باشد.

هرگز برای اندازه گیری دمای کودک از طریق دهانی یا مقعدی اقدام نکنید.

داروها:

- دوره درمان با آنتی بیوتیک را کامل کنید.
- به دنبال بهبودی مختصر داروی کودک را قطع نکنید.
- در صورت بروز هرگونه حساسیت دارویی پزشک را مطلع نمایید.

پنومونی (سینه پهلو) کودکان چیست؟

پنومونی عفونتی است که در آن کیسه های هوایی ریه دچار التهاب، تورم و پر از مایع می شوند، در نتیجه اکسیژن رسانی و تبادل گازی کاهش می یابد. پنومونی در دوران شیرخوارگی و اوایل کودکی شایع است و می تواند به صورت اولیه بروز پیدا کند و یا به عنوان عارضه ای از یک بیماری ایجاد شود.

پنومونی ویروسی چیست؟

عامل آن ویروس است و از پنومونی باکتریایی شایعتر است. علائم ممکن است از یک تب خفیف، سرفه و بی حالی تا علائم شدید تر متغیر باشد. در اوایل کودک، کمی سرفه خلط دار دارد و به تدریج زیاد می شود. صداهای غیر طبیعی در ریه به گوش می رسد. در عکس رادیوگرافی درگیری منتشر یا بخشی از بافت ریه مشاهده می شود. در ۳۰ درصد موارد به پنومونی ویروسی، عفونت باکتریایی به آن نیز اضافه می شود. مبنای درمان شامل: اکسیژن رسانی، فیزیوتراپی قفسه سینه، استفاده از داروهای تب بر و دریافت مایعات وریدی است. تشخیص قطعی: آزمایش ترشحات حلق ویبونی و تایید وجود ویروس است.

پنومونی باکتریایی چیست؟

عامل ایجاد کننده آن باکتری است و بر اساس سن کودک انواع مختلفی از باکتری منجر به پنومونی می شوند. مهمترین روش تشخیصی آن رادیوگرافی قفسه سینه است. آزمایش خون، کشت خون، کشت خلط، ترشحات حلق و گاه نمونه برداری از ریه انجام می گیرد. درمان با آنتی بیوتیک انجام می شود و تزریق واکسن پنوموکوک در کودکان بالای دو سال توصیه می شود.

علائم بالینی در کودکان بزرگتر:

- تب شدید
- سرفه بدون خلط تا سرفه همراه با خلط سفید
- تنفس سریع

- صداهای اضافی در ریه
- پرش پره های بینی
- رنگ پریدگی تا کبودی
- درد قفسه سینه
- بی قراری و اضطراب

علائم بالینی در شیرخواران:

- تب ناگهانی
- بی قراری و زجر تنفسی
- تنفس صدادار
- تو رفتن بین دنده ای
- تنفس تند و لرزش های پره های بینی

چگونه از کودک در منزل مراقبت کنید؟

غذای کودک:

- در شیرخواران، تغذیه با شیر مادر را ادامه دهید.
- تغذیه با شیر (شیرخشک) را با احتیاط و آرام انجام دهید و از آسپیراسیون (وارد شدن شیر به راه تنفسی شیرخوار) پیشگیری کنید.
- آروغ شیرخوار را پس از هر بار شیردهی بگیرید.
- در کودکان بزرگتر از غذاهایی مانند سوپ و آش، فرنی استفاده نمایید.
- مایعات (آب میوه های طبیعی) بیشتر بخورانید. چون باعث رقیق شدن ترشحات و خروج راحت تر آن می شود.
- از مصرف کاکائو، شکلات، ویفر، شیر کاکائو برای کودک خودداری کنید.
- تا بهبودی کامل از دادن شیرینی، شکلات، آجیل، دانه های روغنی و ادویه جات که باعث تحریک سرفه و افزایش درد قفسه سینه می شوند خودداری نمایید.

فعالیت و استراحت کودک:

- با توجه به سطح تحمل و سن کودک فعالیت او را تنظیم کنید به طوری که با استراحت کودک تداخل نداشته باشد.
- در هنگام استراحت بهتر است کودک را در وضعیت نیمه نشسته (سر و تنه کودک یا شیرخوار بالاتر باشد) قرار دهید.
- در هنگام خواب وضعیت کودک را متناوب تغییر دهید.
- اگر پنومونی یک طرفه است کودک به سمت مبتلا بخوابد تا ریه سالم قادر باشد به خوبی تنفس کند

سایر مراقبتها:

- دمای بدن کودک را با استفاده از تب بر طبق دستور پزشک و پاشویه نمودن کودک کنترل نمایید. تب بالا احتمال تشنج را برای کودک بالا می برد.
- تمرینات کمک تنفسی را طبق توصیه پزشک برای کودکان بزرگتر انجام دهید.
- لباسهای خیس کودک را مرتب تعویض کنید و همواره لباسهای کودک را خشک نگهدارید.
- کودک را در معرض دود سیگار قرار ندهید.
- در صورت حمام کردن، کودک را در معرض باد پنکه، پنجره، کولر قرار ندهید.
- از یک دستگاه بخور گرم در محیط اطراف کودک استفاده کنید.
- در صورت سرماخوردگی مادر، قبل از شیر دادن به شیرخوار خود، مادر ماسک بزند و دستان خود را بشوید و سپس اقدام به شیر دادن کودک خود نماید.